

Tüzel Kişilerin Tüketici Sıfatı

Asst. Prof. Dr. Ali DEMİRBAŞ¹²⁹

Özet

7.11.2013 tarih ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun (TKHK), 28.5.2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. TKHK, tüketici kavramını genişletmiş, gerçek kişiler dışında tüzel kişilere de tüketici sıfatı tanımıştır. Bu yeni düzenlemeye göre tüketici, ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi ifade etmektedir (m. 3, k). Bu yönüyle TKHK, AB Hukukundan ayrılmaktadır. Zira TKHK bakımından mehz niteliğinde olan 1999/44/EC sayılı AB Yönergesi, sadece gerçek kişileri tüketici olarak kabul etmekte, buna karşılık tüzel kişiler için bu sıfatı tanımamaktadır [Art. 1, 2(a), Directive 1999/44/EC].

Tüzel kişinin, üyelerinin özel nitelikteki çıkarları doğrultusunda hareket etmesi halinde, o tüzel kişinin tüketici olarak kabul edilmesi yerinde bir yaklaşımdır. Söz gelişi, üyeleri için gezi düzenleyen bir derneğin bir otelle konaklama sözleşmesi imzalaması durumu böyledir. Bu bakımdan yeni düzenlemede tüketici kavramının, tüzel kişileri de kapsayacak şekilde genişletilmiş olması olumlu bir gelişmedir. Ancak tüzel kişiler için tüketici sıfatı tanınırken herhangi bir ayrıma gidilmemiş olması beraberinde bazı belirsizlikleri ve doktriner tartışmaları ortaya çıkarmıştır. Bu kapsamda kamu tüzel kişilerinden başka, ticari şirketlerin, gerçek kişi tacirlerin, derneklerin, vakıfların ve başkaca özel hukuk tüzel kişilerinin tüketici sıfatının ayrı ayrı incelenmesi gerekmektedir. İşte bu çalışmada, hangi tüzel kişilerin hangi şartlar altında tüketici sıfatını haiz olacağı irdelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: tüketici, tüketici kavramı, tüketici hukuku, tüzel kişi, tüketici olarak tüzel kişi

¹²⁹ İbn Haldun Üniversitesi